

NUORI JA MAASEUDUN ELÄMÄNLAATU

Katson maalaismaisemaa ja ymmärrän kuinka vaikeaa voikaan olla se, että täällä vaan saa aina asustaa.

Olen Paula Pajari, Koulutukseltani olen Ammattikorkeakoulusta vasta valmistumassa oleva yhteisöpedagogi, kansalaistoiminnannan ja nuorisotyön tuleva ammattilainen. Nyt olen töissä Etelä-Karjalan Kärki-leader ry:llä ja asun tällä hetkellä onnellisesti vanhempieni tilalla Parikkalassa yhdessä heidän kanssaan. Uskallan sanoa, että olen aikalailla valta virrasta poikkeava nuori tässä yhteiskunnassa. Äskeiset sanoitukset, jotka alussa lausuin, saattoivat kuulostaa teistä tutuilta. Lainaten Pauli Hanhieniemen- katson Maalaismaisemaa kappaletta, sitä hieman muokaten oman näkökulmani kertovaan muotoon, kiteyttää sen surullisen ajatuksen, mitä maaseudulla asuminen nykypäivänä voi olla. Muistutuksena teille, Pauli hanhiniemi lauloi, kuinka onnellinen voikaan olla hän, joka maalla vaan saa aina asustaa. Nykynuoren näkökulmasta voi olla erittäin vaikeaa olla onnellinen maalla.

Sanotaan, että muuttoliikenne on koko ajan kaupunkiin päin, pois maaseudulta. Totta, Itse opiskelin vuosia kaupungeissa, koska kotipaikkakunnalla Parikkalassa ei ollut tarjota itselleni sopivaa koulutusmahdollisuutta. Mutta vuosien jälkeen tulin takaisin maalle. Miksi? Siksi, koska tarjolla oli koulutustani vastaava työpaikka ja maaseutu on itselleni sopiva elinympäristö. Näen, että muuttoliikenne on kaupunkiin päin, juuri maaseudun koulutusmahdollisuuksien ja työpaikkojen rajallisuuden vuoksi. Tietenkin on myös niitä nuoria, jotka kokevat viihtyvänsä paremmin kaupungin vilkskeessä ja trendikkäämpien harrastusmahdollisuuksien parissa. Ne nuoret jotka palavasti haluaisivat tulla ja jäädä maalle, eivät välttämättä saa siihen mahdollisuutta, koska ei ole Työtä, asuntoa, ei riittävästi palveluita, eikä myöskään mielenkiintoisia harrastusmahdollisuuksia. Elleivät he tietenkin sitten itse rupeaisi yrittäjiksi. Tästä hyvinä esimerkkeinä Salatuissa elämässäkin näytellyt Mirva Kuivalainen, joka perusti Karjalan lomahoville fysikaalisen hoitolaitoksen, sekä viimeisimpinä yrittäjinä paluumuuttaja Petri Hänninen, jonka yritys Suomen Koivuhalko Oy on aloittamassa toimintaa Parikkalassa. Ja tietenkin tänään puhuva Joonas Karhinen.

Minulle maaseutu on yhtä kuin koti. Olen kasvanut ympäristössä, jossa työtä on riittänyt tekeväälle ympäri vuoden. Olen myös kasvanut ympäristössä, jossa voi nauttia oman kätensä tuotoksista, kuten itse kylvetyistä vihanneksista suoraan omalta kasvimaalta. Ympäristössä jossa on tilaa vaeltaa törmäämättä kehenkään, tai nauttia puhtaasta ilmasta läheisten seurassa ja ihaila samalla luonnon monimuotoisuutta, miettien ympärillä mahdollisesti vaeltavia luonnonvaraisia eläimiä. Hyvällä tuurilla näet niistä vilauksen, mutta huonolla tuurilla satut nokakkain karhun kanssa, jolloin en suosittele ensimmäiseksi kiipeämään puuhun.

Myös tiivis naapuriverkosto ja kylätoiminta ovat kuuluneet vielä oman lapsuuteni hienouksiin. Nuorisoseura tarjosi toimintaa, niin talvella kuin kesällä. Kokosi yhteen niin nuoret kuin vanhat. Sivusta olen seurannut meidänkin kyän nuorisoseuran kuihtumista kasaan. Kylillä ei ole ihmisiä, joille tarjota toimintaa, tai jotka sitä tuottaisivat. Erittäin piristäviä uutisia ovat ne, kun yritetään luoda uutta toimintaa vaikka yhteistyössä toisen kylätoimen kanssa. Hyvänä esimerkkinä Kinnarniemen nuorisoseuran talolla järjestetyt iltamat, joissa oli esiintymässä paikallinen yhtye Vetävät. Iltamat järjestettiin yhteistoimin kinnarniemen Nuorisoseura Toivon, Kinnarniemen kyläyhdistyksen sekä Kirjavala-Kesusmaa kyläyhdistyksen kanssa.

Maaseutuun keskittyvien nettisivujen maaseutu.fi:n mukaan ”Maaseudun elämänlaatu koostuu viihtyisästä elinympäristöstä, toimivista palveluista ja monipuolisista elinkeinomahdollisuuksista. Uusimpien tutkimusten mukaan erityisesti nuoret kokevat maaseudun potentiaalisena tulevaisuuden elinympäristönään. Nuoret yrittäjät löytävät maaseudulla mahdollisuuksia sekä uusilla aloilla että perinteiden jatkajina. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2007-2013 avulla mahdollisuuksista voi tehdä totta.” Tätä kehittämisohjelmaa Leader-toimistot noudattavat ympäri Suomen ja nyt Kärki-Leaderin Toiveista totta koordinaatiohanke, jonka hankevastaavana toimin, eri toten mahdollistaa nuorten aktivoimisen, heidän toiveittensa toteutumisen, sekä osallistumisensa esimerkiksi vanhaan kunnon talkootyöhön.

Ylen uutiset kertoivat uudesta trendistä; nuoret korkeasti koulutetut naiset ovat entistä enemmän kiinnostuneita muuttamaan maalle. Uutisten mukaan pakoon kaupungin kiirettä ja rauhattomuutta. Maajusseillekin on nyt siis morsiamia tarjolla.

Nuoriso on kiinnostunut lähi- ja luomuruuasta, yhteisöllisyydestä ja perinteistäkin, mutta keinot näiden saavuttamiseen voivat olla vieraita nuorille. Maalle kuitenkin halutaan, kunhan nuorten tietoisuuteen tuotaisiin mahdollisuudet ja keinot. Toivottavaa olisi, että kunnissa ja kylillä olisi helposti saatavaa tietoa työpaikoista, asunnoista ja muista palveluista. Asu kärjessä- hanke on erinomainen esimerkki, kuinka paluumuuttajia ja muitakin asiasta mahdollisesti kiinnostuneita aktivoidaan.

Tähän viimeiseksi haluan tuoda esille sen, kun nuoret valittavat paljon, ettei heillä ole tekemistä maaseudulla. Tästä itse olen erimieltä. Asiaan tietysti voi vaikuttaa asuinpaikka, asutko kuntakeskuksessa vai haja-asutusalueella. Nuoret ovat mielikuvituksellisia ja kekseliäitä. Kuten aikaisemmin viittasin maaseutu.fi:n kirjoitukseen ”Nuoret yrittäjät löytävät maaseudulla mahdollisuuksia sekä uusilla aloilla että perinteiden jatkajina”, yrittäjyyttä maaseudulle hakeutuvilla nuorilta löytyy. He joko haluavat jatkaa tiloillaan tai perustaa uusia yrityksiä. maaseutunuorilta löytyy uusia innovaatioita, mutta myös sitä perinteistä suomalaista sisua, sitä sisua millä rakennettiin ja ylläpidettiin sotien jälkeen yhteiskuntaamme. Sitä ei pidä väheksyä. Tästä sisusta ja uskosta maaseutuun ja maatalalouteen, hyvänä esimerkkinä eilinen videopätkä, jossa haastateltiin oman kyläni nuorta maanviljelijää Juho Anttosta, joka on investoinut uuteen isoon navettaan.

Kumpi maalle muuttavat nuoret saataisiin mukaan edelleen toimiviin kyläyhdistyksiin, jotka tuottavat teatteriesityksiä, joulumyyjäisiä ja muita tapahtumia. Näitä toimijoita nimittäin löytyy, heitä on, mutta ei niin laajasti näkyvillä mitä parikymmentä vuotta sitten. Tekemistä maaseudulla löytyy, täytyy vain vähän nähdä vaivaa ja etsiä aktiivisia toimijoita ja liittyä heidän mukaansa toimintana. Tiedän, että nykynuorista löytyy aktiivisuutta, pakkohan se on, miten muuten voimme rakentaa tulevaisuutta? Ei sitä kukaan meille rakenna, ellemme osallistu rakennuspalikoiden tuottamiseen.

Tähän loppuun näytän teille videopätkän alkusyksyltä. Videolla tulee ilmi se, että ei tarvita kuin videokamera ja vähän tervettä hulluutta, niin tekemistäkin löytyy.

Espanjassa on härkäjuoksu, meillä kinnarniemessä taas lehmäjuoksu.